

спиртової промисловості України здатне зберегти стратегічно важливу і стрижневу галузь вітчизняної економіки та забезпечити її стабільний розвиток протягом наступних десятиліть.

Література

1. Хома, В. П. Еволюція маркетингового забезпечення спиртової промисловості Тернопільщини / В. П. Хома // Наукова школа маркетингового менеджменту: 20 років творчої діяльності: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. – С. 81

2. Матеріали Головного управління статистики у Тернопільській області // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ternstat.tim.net.ua>

Тетяна ЦВІГУН

Хмельницький національний університет

РИЗИКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: ВТРАТИ, ВИГОДИ

Невід’ємною рисою підприємницької діяльності є ризик. Управління ризиком – це процес виявлення й оцінювання ризиків, а також вибір методів та інструментів управління для оптимізації ризику [1, с.242]. В процесі управління ризиками підприємства, здійснюючи якісний аналіз ризиків, може бути виявлена значна кількість ризиків, які можуть впливати на здійснення підприємницької діяльності. При цьому ймовірність виникнення кожного виду ризику різна, так як і можливі наслідки, які вони можуть спричинити. Саме кількісна оцінка ризиків показує не лише ймовірність реалізації ризику, а також розмір можливих втрат або вигод від нього.

В теорії ризику переважають погляди [2, 3, 4] щодо потенційних негативних наслідків дії ризикових факторів. Проте, важливо наголосити, що ризик – це не лише втрати (збитки, шкода), але й вигода (користь, зиск). Незначну частину дослідників [5, 6], які вважають, що ризик може мати ще й позитивний вплив на діяльність підприємства (можливість отримання додаткових доходів), підтримують практики – провідні спеціалісти машинобудівних заводів Хмельницької області. З огляду на вище сказане, важливо розглянути основні види втрат та вигод, які може підприємство отримати в результаті здійснення фінансово-господарської діяльності (табл. 1).

Таблиця 1

Ймовірні втрати та вигоди у процесі здійснення підприємницької діяльності

Види втрат (вигод)	Характеристика втрат	Характеристика вигод
1	2	3
1. Фінансові	Втрати, пов’язані зі: стягненням штрафів; сплатою додаткових податків та зборів; інфляцією; зміною валютного курсу; замороженням рахунків; непередбаченими виплатами; неододержанням або недоододержанням коштів; зменшенням обсягів реалізації продукції тощо	Вигоди пов’язані із: залученням інвестиційних коштів; зростанням обсягів виробництва та реалізації продукції; укладенням довгострокових договорів тощо
2. Матеріальні	Непередбачені втрати устаткування, площ, необоротних активів, виробленої продукції, сировини, матеріалів, палива, енергії тощо	Вигоди від використання новітніх технологій, проведення модернізації та ремонту устаткування, пошуку надійних постачальників, партнерів тощо
3. Соціальні	Втрати, пов’язані із: завданням шкоди життю та здоров’ю людей; плинністю кадрів внаслідок нездорового психологічного клімату в колективі тощо	Вигоди від соціального страхування, пропагування серед населення політики підприємства, гармонізація відносин у колективі, здійснення культурно-масових заходів тощо

4. Збутові	Втрати, що пов'язані зі зміною ставлення споживачів до продукції підприємства у бік переваги товарів інших виробників	Вигоди від: охоплення якомога ширшого кола споживачів шляхом розповсюдження інформації про існуючу високоякісну продукцію, про переваги нових видів продукції; просування продукції на міжнародні ринки тощо
5. Екологічні	Втрати, пов'язані із нанесенням шкоди навколишньому природному середовищу	Вигоди від: прийняття попереджуючих заходів; взаємодії з екологічними службами тощо
6. Трудові	Втрати спричинені: випадковими, непередбаченими обставинами (хвороба працівника, страйк тощо); неефективною організацією виробничо-господарської діяльності тощо	Вигоди від: активної співпраці з профспілками, громадськими організаціями; підвищення кваліфікації працівників; мотивації праці тощо

Знання основних видів втрат та вигод, на нашу думку, дасть змогу, при потребі, вжити конкретних заходів, спрямованих на попередження ризикових факторів.

Література

1. Шпандарук В. О. Вдосконалення управління ризиками підприємств на засадах реалізації превентивних заходів / В. О. Шпандарук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – №3 Т.1. – С. 241-244.

2. Волков О. И. Экономика фирмы: Учеб. пособие / О. И. Волков, В. К. Сакляренко. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 280с.

3. Пасічник В. Г. Планування діяльності підприємства. Навчальний посібник / В. Г. Пасічник, О. В. Акіліна. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 256с.

4. Стешенко О. Д. Економічні ризики: навч. посіб. / О. Д. Стешенко; Укр. держ. акад. залізн. трансп. – Х. : [УкрДАЗТ], 2011. – 145 с.

5. Коротков Е. М. Антикризисное управление: [учебник] / Е. М. Коротков. – М.: Инфра-М, 2001. – 432с.

6. Підприємництво: [навч. посіб.] / В. А. Підсолонко, А. Ф. Процай, Т. Л. Миронова, В. О. Василенко. – К.: КНЛ, 2003. – 616с.

Юлія ЧОРТОК, Анжеліка РОДИМЧЕНКО

Сумський державний університет

РЕГІОНАЛЬНІ ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ ЯК ЧИННИК ДЕМАТЕРІАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Розвиток виробництва і зростання масштабів господарської діяльності, в ході яких людина використовує дедалі більшу кількість природних ресурсів, зумовлюють тотальне посилення антропогенного тиску на довкілля та порушення рівноваги в навколишньому природному середовищі. Одним з вирішальних чинників екологізації виробництва є дематеріалізація економічних процесів на основі формування регіональних логістичних систем, що дозволяє упорядкувати логістичні потоки і звести до мінімуму споживання природної сировини.

Метою нашого дослідження є обґрунтування доцільності дематеріалізації економічних процесів та формування регіональних логістичних систем як засобів упорядкування логістичних потоків.

Соціально-економічний розвиток має ґрунтуватися на принципах врахування можливостей природних комплексів витримувати антропогенні навантаження і забезпечувати стабільне функціонування біосфери та локальних екосистем.

Погіршення стану, деградація і виснаження ресурсів довкілля зумовлені передусім такими чинниками, як недостатньо екологічно обґрунтоване використання природно-ресурсного